

Obsah

Úvodem	9
Oddíl I Pojem nákladů a jeho základní obsah	13
1 Procesní pojem nákladů a jeho základní složky	15
1.1 Základní složky pojmu nákladů	15
1.2 Vstupní výrobní činitele a jejich klasifikace, členění nákladů na vstup	17
1.2.1 Členění výrobních činitelů podle druhů, druhové členění nákladů	
1.2.2 Členění výrobních činitelů podle rytmu jejich vkladu do výrobního a nákladového procesu, jednorázové a opakované náklady .	18
1.2.3 Členění výrobních činitelů podle jejich vztahu k bezprostřednímu technologickému procesu, náklady technologické a náklady na obsluhu a řízení výroby	20
1.3 Technologická transformace a uspořádanost výrobního a nákladového procesu	21
1.4 Konečné výkony a princip účelovosti výrobního a nákladového procesu	22
2 Identifikace výrobního a nákladového procesu	23
2.1 Hraniční vazby na vstupu, vztah k zajištění zdrojů	24
2.2 Proporce mezi potřebami výrobních činitelů a jejich zdroji . .	25
2.2.1 Faktory určující proporce na vstupu výrobního a nákladového procesu	25
2.2.2 Princip neurčitosti a jeho význam pro zajištění proporcí . . .	27
2.2.3 Oceňování vstupních výrobních činitelů	28
2.3 Hraniční vazby na výstupu, vztah k uspokojování potřeb . .	30
2.3.1 Faktory určující proporce na výstupu výrobního procesu . . .	30
2.3.2 Oceňování výstupních finálních výkonů	31
2.4 Význam identifikace výrobního a nákladového procesu	32
3 Princip hospodárnosti a efektivnosti	34
3.1 Efekty výrobního a nákladového procesu	34
3.2 Hospodárnost a její formy	36
3.3 Efektivnost jako systémový vztah	37
Oddíl II Náklady v nepřetržitém průběhu výrobního procesu. . .	40
4 Průběh výrobního procesu, výrobní funkce	40
4.1 Zavádění technologické uspořádanosti do výrobního procesu .	41
4.2 Výrobní funkce a její význam	43
4.3 Typy výrobních funkcí	44

4.3.1	Výrobní funkce s kombinací potenciálních a opakovaných výrobních činitelů	45
4.3.2	Limitativní typ výrobní funkce	51
4.3.3	Substituční typ výrobní funkce	53
4.3.4	Analyticky orientované výrobní funkce	59
5	Odvozování nákladové funkce z výrobních funkcí	63
5.1	Odvozování nákladových funkcí z výrobních funkcí	64
5.1.1	Odvozování nákladové funkce z limitativní výrobní funkce, lineární průběh nákladů	65
5.1.2	Odvozování nákladové funkce v podmínkách proměnlivé výnosnosti výrobních činitelů, nelineární typy nákladových funkcí	66
5.1.3	Odvozování nákladové funkce z analytických výrobních funkcí	68
5.2	Odvozování výnosových funkcí	70
6	Modely závislosti nákladů a hodnotových výnosů	71
6.1	Obecně k pojmu a významu modelů a jejich uplatnění v oblasti nákladů a hodnotových výnosů	71
6.2	Konstrukce nákladových modelů na základě empirických podkladů	73
6.3	Celkové, průměrné a přírůstkové (hraniční) veličiny a vztahy mezi nimi	77
6.3.1	Podstata celkových, průměrných a přírůstkových (hraničních) veličin	77
6.3.2	Vypovídací schopnost celkových, průměrných a hraničních veličin a vztahů mezi nimi	83
	Oddíl III Optimalizace nákladů a hospodárnost	87
7	Teorie nákladů a její význam pro řízení hospodárnosti	87
8	Optimální hospodárnost v kombinaci fixních a variabilních výrobních činitelů, spojení fixních a variabilních nákladů	90
8.1	Kombinace fixních a limitativně určených variabilních nákladů	91
8.1.1	Hranice hospodárnosti fixních nákladů	91
8.1.2	Efekt z degrese fixních nákladů, relativní úspory fixních nákladů	93
8.1.3	Volné a využité fixní náklady, neúplné a překročené krytí fixních nákladů	95
8.1.4	Kvantifikace výše fixních nákladů	99
8.1.5	Transformace fixních nákladů na kalendářní období	102
8.1.6	Nedělitelnost výrobní pohotovosti fixních výrobních činitelů	105
8.2	Formy přizpůsobení využívání fixních výrobních činitelů	107
8.2.1	Intenzitní přizpůsobení využívání výrobních činitelů	108
8.2.2	Časové přizpůsobení využívání fixních výrobních činitelů	120
8.2.3	Kvantitativní přizpůsobení v rozsahu fixních výrobních činitelů	122
8.2.4	Kombinace forem přizpůsobení a formy přizpůsobení jako systematická složka řízení nákladů a hospodárnosti	126
9	Optimální hospodárnost při substituci výrobních činitelů	127
9.1	Podstata a typy substitucí	127
9.2	Optimální hospodárnost z hlediska substituce výrobních činitelů	129

9.2.1	Hranice účelnosti substituce z hlediska naturálního výrobního procesu	129
9.2.2	Optimální ekonomická účelnost substituce z hlediska principu hospodárnosti	134
9.3	Maximalizace objemu výroby a minimalizace nákladů	139
9.3.1	Maximalizace objemu výroby a minimalizace nákladů jako sdružené úlohy	139
9.3.2	Odchytky od optimálního a zadaného průběhu nákladů	141
9.3.3	Změny cen výrobních činitelů a optimalizace substituce	143
9.4	Cesty zvyšování objemu výroby v podmínkách substituce výrobních činitelů	146
9.4.1	Základní hranice ekonomické racionality zvyšování objemu výroby	147
9.4.2	Cesty zvyšování objemu výroby z hlediska zajištění optimální hospodárnosti	149
9.4.3	Alternativní cesty zvyšování objemu výroby při skokovém vývoji fixních nákladů	151
	Oddíl IV Optimální efektivnost výrobního procesu	154
10	Ukazatele efektivnosti výrobního procesu	155
11	Zisk a efektivnost výrobního procesu	157
11.1	Efektivnost výrobního procesu na základě maximalizace zisku	158
11.1.1	Maximalizace zisku při daných cenách konečných výkonů	158
11.1.2	Změny cen výstupních výkonů a jejich vliv na výši maximálního zisku	163
11.1.3	Maximalizace zisku v podmínkách zhotovování nehomogenních výrobků	168
11.2	Interpretace pravidla maximalizace absolutní výše zisku	171
12	Návratnost vynaložených nákladů	173
12.1	Obecné podmínky návratnosti nákladů	173
12.2	Návratnost nákladů v rámci kalendářního období průběhu výrobního a nákladového procesu	177
12.3	Faktory ovlivňující návratnost nákladů a jejich vyjádření pomocí ukazatele příspěvku na úhradu	180
12.4	Princip substituce a návratnost nákladů	182
13	Poměrové ukazatele efektivnosti	184
13.1	Podstata poměrových ukazatelů	184
13.2	Poměrové ukazatele efektivnosti	186
13.2.1	Poměrový ukazatel rentability nákladů a jeho vypovídací schopnost	186
13.2.2	Poměrový ukazatel rentability vložených prostředků	190
	Oddíl V Změny v průběhu výrobního procesu a vývoj hospodárnosti a efektivnosti	195
14	Podstata změn v podmínkách průběhu výrobního procesu	196
14.1	Změny stavu v průběhu výrobního procesu, odchylky a odchylkové řízení	196
14.2	Kvalitativní změny podmínek výrobního procesu, změny a změnové řízení	199

15	Substituce technologických variant	201
15.1	Účelnost alternativní substituce technologických variant z hlediska kritéria hospodárnosti	203
15.2	Kritické množství výroby při změnách rozsahu výrobního procesu	207
15.3	Alternativní substituce technologických variant a míra inten- zity využívání výrobních činitelů	209
16	Kvalitativní změny v podmínkách výrobního procesu a kvan- titativní růst jeho rozsahu	211
16.1	Způsoby zajištění tendencí v růstu objemu výroby	211
16.2	Dlouhodobý průběh nákladů při zvyšování rozsahu výrobního procesu	212
16.3	Alternativní substituce a kvalitativní změny výrobků	215
	Literatura	218
	Rejstřík	219